

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

สิ่งแวดล้อมในชุมชนชนบท

ครูผู้สอน

ครูสุกฤณา

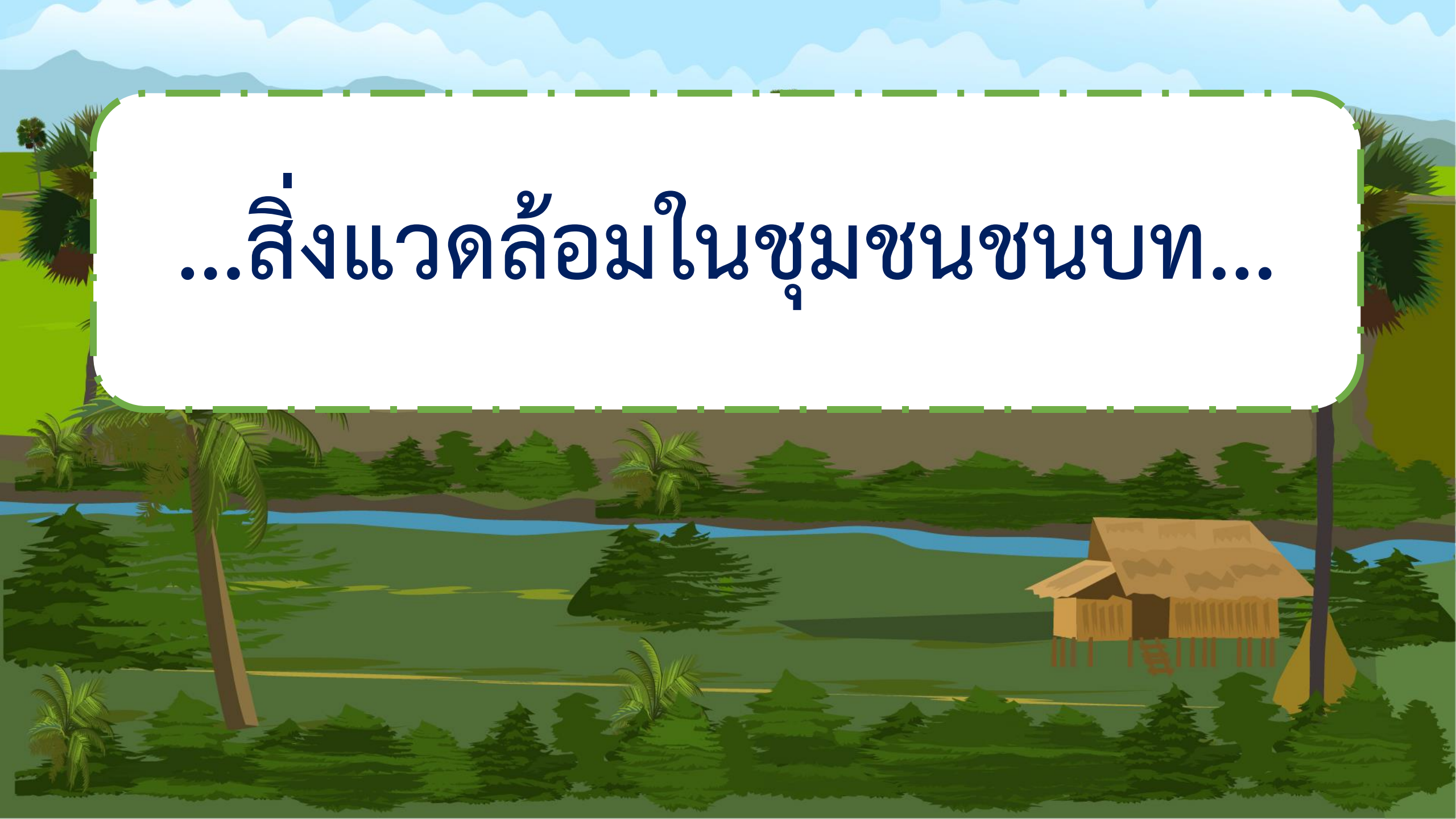
นกเทียน

ครูนจักษ์

สุขเจริญ

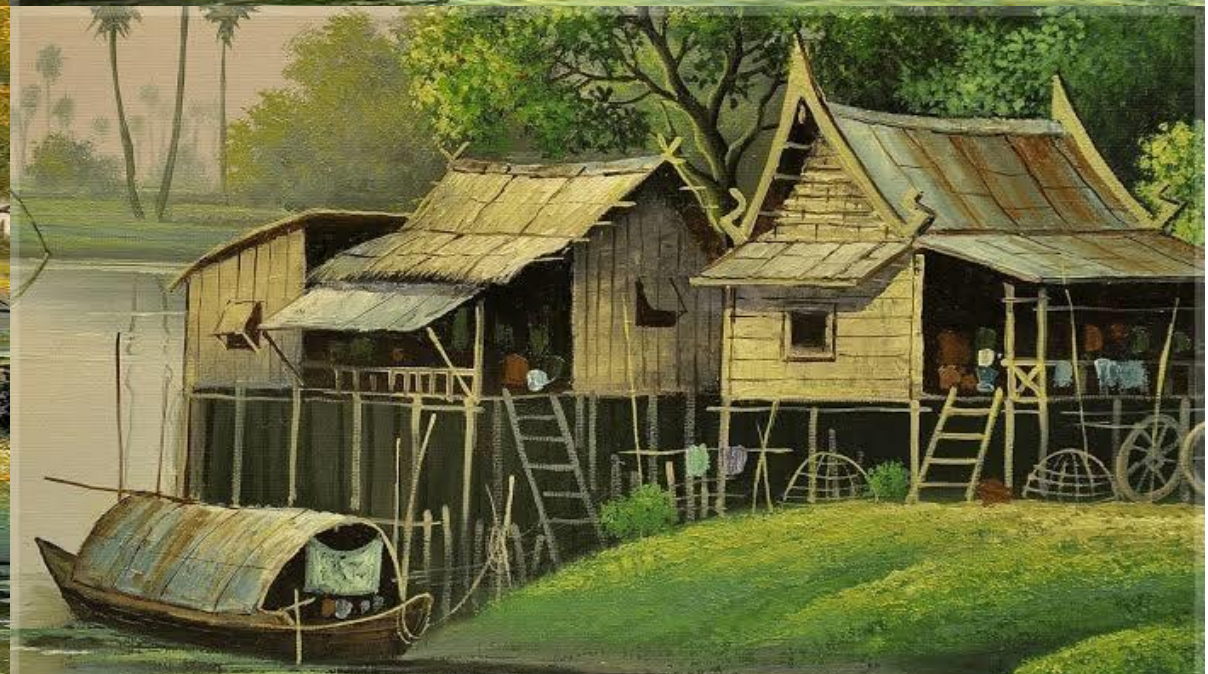
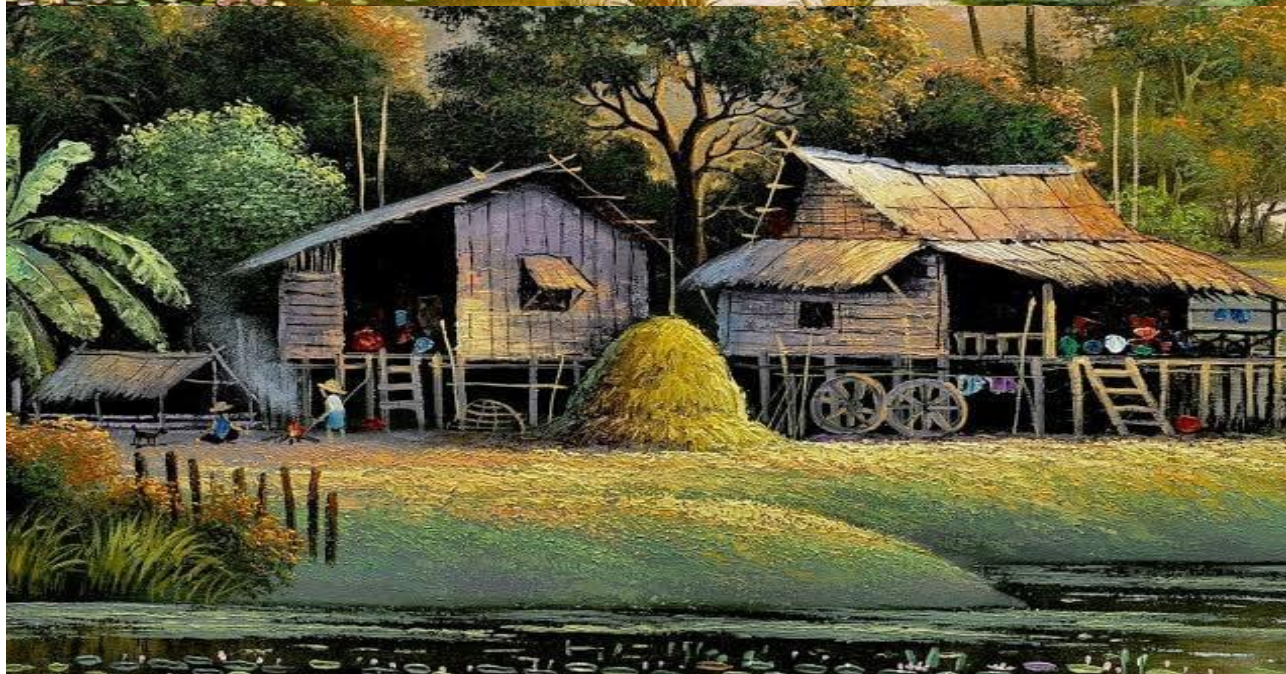
...สิ่งแวดล้อมในชุมชนชนบท...

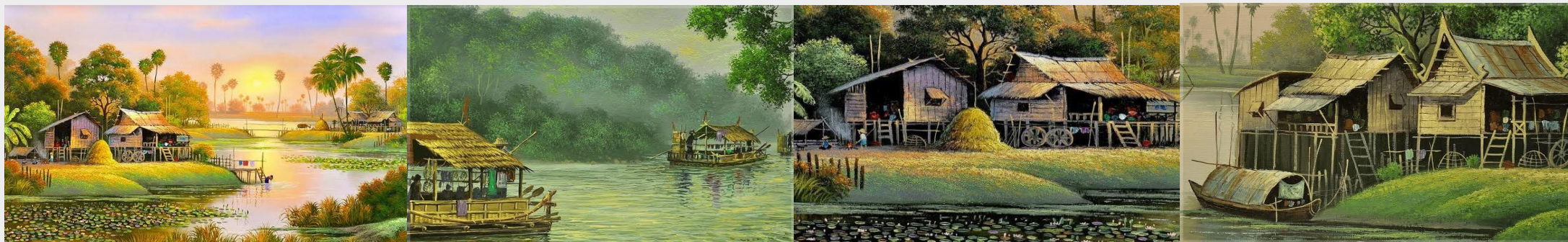
จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายลักษณะเด่นและความสำคัญของชุมชนชนบท
๒. วิเคราะห์ลักษณะของชุมชนชนบท
๓. เห็นความสำคัญของวิถีชีวิตในชุมชนชนบท

...คำถามชวนคิด...

๑. จากภาพที่นักเรียนเห็นมีลักษณะเด่นอย่างไร

ตอบ ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด เป็นกันเอง ไม่ซับซ้อน

...คำถามชวนคิด...

๒. นักเรียนคิดว่าผู้คนในชนบทมีวิถีการดำเนินชีวิตอย่างไร

ตอบ มีความใกล้ชิดกับธรรมชาติ โดยพึ่งพาอาศัยธรรมชาติเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

...คำถามชวนคิด...

๓. จากประเด็นข้างต้นเราสามารถช่วยกัน

สรุปได้ว่าชุมชนชนบทมีความหมายว่าอย่างไร

ตอบ เป็นชุมชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้กับธรรมชาติ

และมีวิถีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย

สิ่งแวดล้อมในชุมชนชนบท

ชุมชน

ชุมชน เป็นที่ที่คนอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม
ภายในชุมชนประกอบด้วยคนที่มีมาจากครอบครัว
หลาย ๆ ครอบครัว โดยมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน
และกัน

ชุมชนชนบท

ชุมชนชนบท เป็นเขตพื้นที่ที่ห่างจากตัวเมือง
ออกไป หรืออาจเป็นพื้นที่ที่อยู่ นอกเขตเทศบาล
เป็นเขตที่มีความเจริญทางด้านวัตถุน้อย มีการ
รวมกลุ่ม อย่างไม่เป็นทางการ ประชากรส่วนใหญ่
ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมง เลี้ยงสัตว์

ลักษณะของชุมชนชนบท

มีประชากรเบาบาง

ที่มาของรูปภาพ <https://pleanbook.blogspot.com/๒๐๑๔>

มีชีวิตผูกพันกับธรรมชาติ

ที่มาของรูปภาพ <http://dhamma.serichon.us>

ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ที่มาของรูปภาพ <https://banbomvillablog.wordpress.com>

อยู่อาศัยในบ้านเดี่ยว
ขนาดใหญ่

ที่มาของรูปภาพ <https://www.ddproperty.com>

ลักษณะของชุมชนชนบท

```
graph TD; A[ลักษณะของชุมชนชนบท] --> B[การใช้ประโยชน์จากที่ดิน]; A --> C[ลักษณะการตั้งบ้านเรือน]; A --> D[การประกอบอาชีพ]
```

การใช้ประโยชน์
จากที่ดิน

ลักษณะการตั้ง
บ้านเรือน

การประกอบ
อาชีพ

การใช้ประโยชน์ จากที่ดิน

การใช้ที่ดินในเขตชุมชนชนบท
ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมรูปแบบ
ต่าง ๆ ตามลักษณะภูมิประเทศในพื้นที่
เช่น ทุ่งนา สวนผัก พื้นที่ทำไร่
เลี้ยงสัตว์ บ่อเลี้ยงปลา

ลักษณะการตั้ง บ้านเรือน

ลักษณะการตั้งบ้านเรือนของ
ชุมชนชนบท จะตั้งอยู่ห่าง ๆ กัน
บ้านแต่ละหลังมีพื้นที่กว้าง ปลูกต้นไม้
ผลไม้ พืชผักสวนครัว และสัตว์เลี้ยง

การประกอบ อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบ
อาชีพเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ เช่น
ทำนา ทำสวนผัก สวนผลไม้
ไร่นาสำปะหลัง เลี้ยงโค

วิถีทัศน์

ลักษณะของเมืองและชนบท

บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ป.3

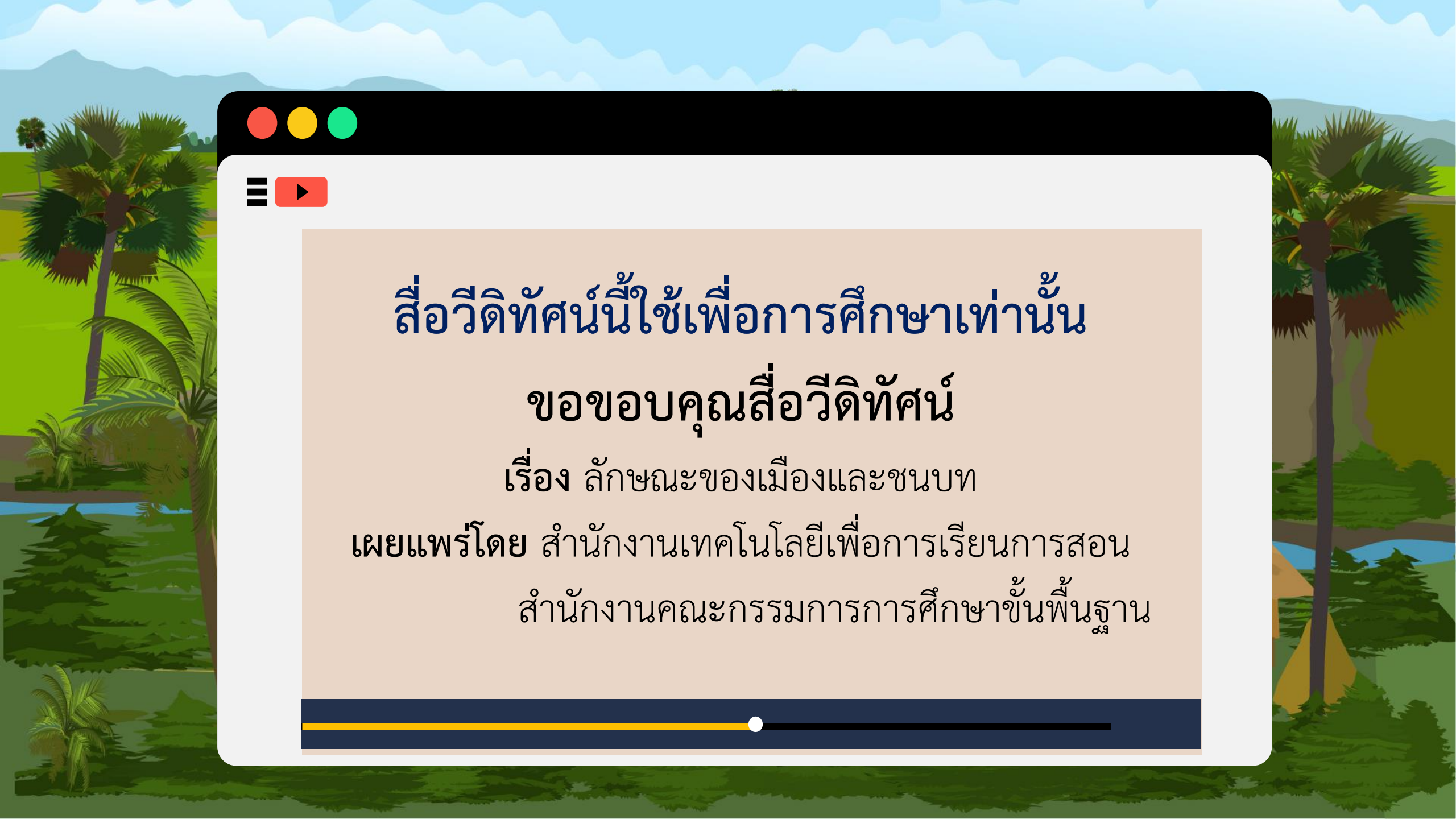
โครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย (One Tablet Per Child)

จัดทำโดยสำนักงานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทาง www.otpchelp.com เป็นเพียงผู้เผยแพร่เท่านั้นเนื่องจาก
สื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ชุดนี้มีประโยชน์มาก จึงอยากเป็นส่วนหนึ่งร่วมเผยแพร่
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอน สำหรับนักเรียน และผู้ปกครองที่สนใจ

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง ลักษณะของเมืองและชนบท

เผยแพร่โดย สำนักงานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความแตกต่างระหว่างสังคมเมืองและชนบท

สังคมเมือง

๑. มีประชากรหนาแน่น
๒. มีสิ่งอำนวยความสะดวก
๓. ประกอบอาชีพที่หลากหลาย
๔. ครอบครัวเดี่ยว
๕. อาศัยหลากหลายรูปแบบ

สังคมชนบท

๑. มีประชากรเบาบาง
๒. มีชีวิตผูกพันกับธรรมชาติ
๓. ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
๔. อยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่
๕. อาศัยในบ้านเดี่ยวขนาดใหญ่

...คำถามชวนคิด...

นักเรียนจะมีแนวทางในการพัฒนาชุมชนของตนเอง
ให้ดีขึ้นได้อย่างไร

ตอบ ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน และช่วยรักษา
ความสะอาด

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง ชุมชนเมืองและชนบท

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง ชุมชนเมืองและชนบท

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๒
เรื่อง ชุมชนเมืองและชนบท
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงาน
๓. ครูเดินดูความเรียบร้อยและให้
ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ชุมชนเมืองและชนบท

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ชุมชนเมืองและชนบท

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ชุมชนเมืองและชนบท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ชุมชนเมืองและชุมชนชนบท
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชนชนบท
สังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายข้อแตกต่างระหว่างชุมชนเมืองและชนบท

ชุมชนเมือง

ชุมชนชนบท

หากในสังคมไทยไม่ให้ความสำคัญต่อวิถีชีวิตในชุมชนชนบท นักเรียน
คิดว่าจะเกิดปัญหาอะไร และเราจะมีส่วนช่วยแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างไร

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๒

เรื่อง ชุมชนเมืองและชนบท

เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง ชุมชนเมืองและชนบท

เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง ชุมชนเมืองและชนบท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ชุมชนเมืองและชุมชนชนบท
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชนชนบท
สังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายข้อแตกต่างระหว่างชุมชนเมืองและชนบท

ชุมชนเมือง

ประกอบอาชีพอุตสาหกรรม
บริการ การค้า ชาวเมือง
เลือกประกอบอาชีพ
ตามความสามารถ

จำนวนประชากรหนาแน่น
บางแห่งเป็นชุมชนแออัด

การคมนาคมเจริญก้าวหน้า
มีการนำเทคโนโลยีมาใช้
อำนวยความสะดวก
มีการเดินทางที่ทันสมัย
หลากหลายช่องทาง

ชุมชนชนบท

ส่วนใหญ่ประกอบ
อาชีพเกษตรกรรม

ประชากรมีความหนาแน่นน้อย
ส่วนใหญ่อยู่กระจายตามพื้นที่
เพาะปลูกของตนเอง

ยังยึดมั่นประเพณีดั้งเดิม
มีการประกอบพิธีกรรม
ตามความเชื่อในเรื่อง
ของสิ่งศักดิ์สิทธิ์
มีความผูกพันกับธรรมชาติ

หากในสังคมไทยไม่ให้ความสำคัญต่อวิถีชีวิตในชุมชนชนบท นักเรียน
คิดว่าจะเกิดปัญหาอะไร และเราจะมีส่วนช่วยแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างไร

เกิดปัญหาด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นสูญหาย ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาคือ
ได้หลากหลายวิธี เช่น จัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้เห็น
ความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่น จัดกิจกรรมการศึกษาโดยเน้นให้
เห็นประโยชน์และนำวัฒนธรรมดังกล่าวมาใช้ได้จริงในสังคมปัจจุบัน

(คำตอบของนักเรียนขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบประเมินตนเอง

ชั้น ป.๓-ป.๔ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ชุมชนเมืองและชุมชนชนบท

คำชี้แจง ๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้เพื่อประเมินการเรียนรู้ของ
 นักเรียน ตามระดับการประเมินต่อไปนี้
 ☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. วิเคราะห์ลักษณะของชุมชนเมือง	☆☆☆☆☆
๒. วิเคราะห์ลักษณะของชุมชนชนบท	☆☆☆☆☆

*หมายเหตุ : ครูเป็นผู้ประเมินที่สอดคล้องกับหัวเรื่องที่ต้องการให้นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้
 ☆ จำนวน..... ☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆☆ จำนวน.....

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ความมากที่สุด
 ปรับปรุง พอใช้ ค่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. ภาควิชา..... ✓ ลงใน ☐ ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ ตั้งใจทำงานตามที่ครูมอบหมาย
 ☐ มีสมาธิในการเรียน
- ☐ มีมารยาทในการฟังและการพูด
 ☐ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

*หมายเหตุ : ครูเป็นผู้ประเมินที่สอดคล้องกับระดับการประเมินและต้องการให้นักเรียนวางแผนพัฒนาตนเอง

ชั้น ป.๓-๔ ปลายภาค

ชื่อ _____ สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 ประจํา : ☐ กลางภาค ☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งที่ฉันชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

สิ่งที่ฉันไม่ชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

สิ่งที่ฉันจะทำได้ดีขึ้น คือ

สรุปบทเรียน

ชุมชนชนบทเป็นพื้นที่ ส่วนที่อยู่นอกเขตเมืองหรือเขตเทศบาล ประชากรอาศัยอยู่เบาบาง กระจาย กระจาย ลักษณะชุมชนเป็นแบบหมู่บ้าน ตั้งบ้านเรือนเป็นกลุ่มก้อนหรือกระจายไปตามลักษณะภูมิประเทศ หรือตามวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนที่พักอาศัยจะใช้วัสดุที่หาง่ายจากท้องถิ่นเป็นส่วนประกอบ ทำให้ชุมชนชนบทมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย และมีความสุขในแบบชุมชนชนบท

...จบการเรียนรู้ภาคเรียนที่ ๒...

